

رابطه بین گرای و های شناختی در

دختر دبیرستان‌های شهر کرج

1

زهرا لبادی²
شکرانه زارعی³

تاریخ وصول: 91/10/24 تاریخ پذیرش: 92/2/10

چکیده

هدف این پژوهش بررسی رابطه‌ی کمال‌گرایی با سبک‌های چندگانه شناختی شامل مقابله عاطفی، مقابله رفتاری، تفکر خرافاتی، تفکر طبقه‌بندی شده، تفکر اسرارآمیز و خوش‌بینی لوحانه بود. در این مطالعه 330 دختر دبیرستانی در شهر کرج به روش نمونه‌گیری خوشه - چند مرحله نام‌های گرای (تری (1995

(اپستین و می‌یر، 1994) برای نمونه انتخاب شده اجرا گردید. های جمع آوری شده با استفاده روش رگرسیون چند متغیره به روش همزمان تجزیه و تحلیل قرار گرفت. نتایج به دست آمده نشان داد که بین کمال‌گرایی مثبت با سبک‌های

1 استادیار روان‌شناسی دانشگاه بین المللی قزوین

2 استادیار دانشگاه آزاد واحد کرج

3 کارشناسی ارشد، شناسی شخصیت

zareei4128@yahoo.com

شناختی رابطه مستقیم معنادار و بین کمال‌گرایی های شناختی رابطه معکوس گرایان مثبت بین مقابله عاطفی با مشکلات، مقابله رفتاری با مشکلات و بینی رابطه مستقیم معنادار و بین تفکر اسرارآمیز و تفکر طبقه‌بندی شده رابطه معکوس است و بین تفکر کلی سازنده و تفکر خرافاتی رابطه معنادار وجود نداشت. کمال‌گرایی منفی با تفکر کلی سازنده و تمام زیرمقیاس های آن رابطه معکوس معنادار و با خوش‌بینی رابطه معنادار نداشت. یافته‌های پژوهش نشان داد که کمال‌گرایان مثبت از تفکر مثبت برخوردار بوده و به شکل فعالانه در قالب روش‌های رفتاری و عاطفی به حل مشکلات خود می‌خرافتی و اسرارآمیز پائین و خوش‌بینی بالایی برخوردارند و در مقابل کمال‌گرایان منفی های عاطفی و رفتاری در مقابله با مشکلات اما از تفکرات مخرب هم خود را دور نگه می‌میزان خوش‌بینی آن‌ها بسیار پائین است. نتایج بدست آمده در کمال‌گرایان منفی نشان‌دهنده‌هایی در روش‌های مقابله با مشکلات و الگوهای فکری بوده و کمال‌گرایان مثبت به شیوه‌ای مشکلات خود رویارویی می‌کنند.

واژگان کلیدی: گرای، سبک‌های شناختی، تفکر سازنده، تفکر اسرارآمیز، تفکر خرافاتی.

مقدمه

آموزان به عنوان رکن اصلی آموزش و پرورش همیشه مورد توجه صاحب‌نظران تعلیم و تربیت قرار گرفته‌اند. به همین دلیل برای پرورش سلامت روانی و کیفیت آموزشی دانش‌آموزان ویژگی‌های شخصیتی، شناختی، عاطفی و انگیزشی آنان

توانایی مقابله با مشکلات است. این مؤلفه دو قطبی بوده و تفکر را در دو بعد سازنده (مقابله عاطفی و رفتاری) و ضعیف (تفکر طبقه بندی شده و خرافاتی و اسرارآمیز) مورد بررسی قرار می‌دهد.² مقابله عاطفی با مشکلات¹، به ارزیابی میزان پذیرش خود، عدم تعمیم دادن منفی، عدم حساسیت، عدم تفکر در خصوص تجربیات ناخوشایند گذشته می‌شود. 3. مقابله رفتاری با مشکلات²، شامل تفکر مثبت، تشخیص موقعیت عملکردها و وظیفه‌شناسی می‌شود. 4. تفکر طبقه‌بندی شده³، به ارزیابی تفکر دو قطبی، عدم اطمینان به دیگران و عدم تحمل می‌شود. 5. تفکر خرافاتی⁴، یک مقیاس متجانس در 6. تفکر اسرارآمیز⁵

به اعتقادات فرد در خصوص پدیده‌های نامفهوم و برانگیز و تفکر ظاهری خرافی مربوط می‌شود. از قبیل اعتقاد به خرافات سنتی و قدیمی، سحر و جادو و طالع بینی.⁷ بینی ساده لوحانه⁶ : لوحانه⁶ : به سنجش خوش‌بینی غیرواقع‌بینانه، تفکر کلیشه‌ای و تفکر حقارت‌آمیز می‌شود. محققان در پژوهش‌های خود نشان دادند که سبک شناختی که از ویژگی‌های شخصیت به شمار می‌آید می‌تواند با ابعاد کمال‌گرایی که به عنوان یک صفت شخصیتی است، ارتباط داشته باشد، بدین‌گونه که، مطالعات مربوط به سبک‌های شناختی هم‌کن است بینش‌هایی در مورد کمال‌گرایی و تمایز ابعاد آن فراهم آورد (برننز⁷ 2005⁸).

-
1. Emotional Coping (EC)
 2. Behavioral Coping (BC)
 3. Categorical Thinking (CT)
 4. Personal Superstitious Thinking (PST)
 5. Esoteric Thinking (ET)
 6. Naïve Optimism (NO)
 7. Burns, L. R
 8. Fedewa, B. A

کمال‌گرایی، بیش از یک قرن است که شناخته شده .¹ (1898) اولین فردی بود که در خصوص کمال‌گرایی نوشت. او کمال‌گرایان را افرادی با عقاید محکم و ثابت می‌دانست (به نقل از خسروی و زاده صحرایی، 1388). کمال‌گرایی برای نخستین بار به عنوان یک سازه تک بعدی توسط برنز تعریف گردید (هیل، هولزمن، فیور، کایبلر و ویسنت² 2004 به نقل از جمشیدی، رزمی، حقیقت و سامانی، 1387). وی کمال‌گرایی را تمایل پایدار فرد به تعیین استانداردهای کامل و دست نیافتنی و تلاش برای تحقق آن تعریف کرد (1998؛ به نقل از 1384). اکثر تعاریف اولیه، عمدتاً کمال‌گرایی را به عنوان یک ویژگی ناکارآمد در نظر می‌گیرند معتقدند که با انواع اختلالات نوروبیولوژیک و رفتارهای ناسازگار ارتباط دارد (پارک و یانگنا³ 2004 به نقل از علی‌زاده صحرایی، 1386). اما در شیوه نگرش برخی از روان‌شناسان به شخصیت آدمی، تغییری بنیادی در حال تکوین است. کانون و جهت تازه این نگرش، شناسی کمال یا روان‌شناسی سلامت خوانده می‌شود که به جنبه سالم طبیعت آدمی (سلامت روانی) می‌نه به جنبه ناسالم آن (بیماری روانی). هدف روان‌شناسی کمال درمان بیماری روانی نیست بلکه بیداری و رهایی استعدادهای عظیم انسان، گسترش و غنای شخصیت انسان و یافتن معنای ژرفتری در زندگی . شناسان کمال که اکثراً خود را روان‌گرا می‌دانند، با دیدی نو به ماهیت انسان می‌نگرند. انسانی که آنها می‌بینند با آنچه که رفتارگرایی و روان‌کاوی یعنی اشکال سنتی شناسی ترسیم می‌کند (1990)

1. Janet

2. Hill, Huelsman, Furre, Kibler & Vicente

3. Park & Youngna

ترجمه خوشدل، 1388). مکتب اسلام، همواره پیروان خود را از افراط و تفریط برحذر داشته و آنها را به اعتدال و میانه‌روی تشویق نموده است. با اندکی اندیشیدن در این آیات مشخص می‌شود که ویژگی‌هایی چون داشتن معیارهای دست‌نیافتنی طی برای دست‌یافتن به آن معیارها و ارزیابی‌های سخت‌گیرانه، از نظر اسلام نكوه‌یده شناخته می‌شوند چرا که بیرون از تاب و توان انسان هستند (هرمزی‌نژاد، شهنی ییلاق و نجاریان، 1380). بسیاری از نظر

هاماچک¹ (1978) ² (1984)، اسکولر³ (2000) سیلورمن⁴ (1999) ⁵ (2009) رویکرد جدیدی نسبت به کمال‌گرایی ارائه داده و آن را به عنوان یک سازه دو بعدی در نظر می‌گیرند که دارای جنبه‌های مثبت یا هنجار و منفی یا ناهنجار می‌باشد (به نقل از جمشیدی و همکاران، 1387). ترجی

، اسلد و دوی⁶ (1995) دو نوع کمال‌گرایی مثبت و منفی را متمایز کردند. کمال‌گرایی مثبت⁷، به آن دسته از شناختها و رفتارها اطلاق می‌شود که هدفشان کسب موفقیت‌ها و پیدشرفتهای سطح بالا به منظور دستیابی به پیامدهای مثبت است. کمال‌گرایی منفی⁸ به شناختها و رفتارهایی گفته می‌شود که هدفشان کسب موفقیت و پیدشرفتهای سطح بالا به منظور اجتناب یا فرار از پیامدهای منفی است (1998 به نقل از بشارت، 1384).

باتوجه به پژوهش‌های انجام شده در داخل کشور،

1. Hamachek

2. Roedell

3. Schuler

4. Silverman

5. Chan

6. Terry-Short, Owens, Salde & Dewey

7. positive perfectionism

8. negative perfectionism

رابطه بین کمال گرایی و سبک‌های شناختی تا کنون مورد پژوهش علمی قرار نگرفته است. البته رابطه هر یک از متغیرهای مورد پژوهش با متغیرهای دیگر مورد بررسی قرار گرفته است برای نمونه می‌توان به مطالعه (1997) اشاره کرد که

رابطه سبک‌های شناختی وابسته به زمینه زمینیه با پیشرفت تحصیلی و جنسیت دانشجویان را بررسی کرد و به این نتیجه رسید که بین سبک‌های وابسته به زمینه مستقل از زمینه و موفقیت یا شکست تحصیلی دانشجویان رابطه

ندارد، اما بین سبک‌های یادگیری دختران و پسران دار وجود دارد. اوبرین¹ (1999)

بررسی رابطه‌ی برخی از ویژگی‌های دانشجویان با سبک شناختی ترجیحی آنها بین سبک شناختی دانشجویان دختر و پسر تفاوت یافت. دانشجویان پسر بیشتر انتزاعی متوالی و نیز عینی اند، در صورتی که دانشجویان دختر بیشتر - اند. رضایی (1378) های

شناختی وابسته و مستقل از زمینه در دانش و دانشجویان رشته‌های گوناگون پژوهشی انجام داد. نتایج نشان داد که یادگیرندگان گروه‌های ریاضی به سبک شناختی مستقل از زمینه و یادگیرندگان های علوم انسانی به سبک وابسته به زمینه گرایش داشته . (1379) درباره رابطه

سبک شناختی وابسته و مستقل از زمینه با توانایی له پژوهشی انجام داد. بر طبق این پژوهش، هرچه سبک یادگیری فرد مستقل تر از زمینه باشد، توانایی وی در حل مسئله بیشتر است. فروست و هندرسون² (1991) در پژوهشی به مطالعه کمال‌گرایی مثبت و منفی در ورزشکاران پرداختند. نتایج نشان داد که تمایل به تمرکز بر اشتباهات

1. O'Brien

2. Handerson

اشتباه، ضعیف عمل کنند. رم (2005) به منظور سنجش گرایي مثبت و منفي با انگیزه پیشرفت، پیشرفت تحصیلی و بهزیستی، پژوهشی انجام داد، نتایج نشان داد سطوح بالاتر کمال‌گرایی مثبت با سطوح بالاتر انگیزه پیشرفت در ارتباط بود.

(1386) در تحقیقی به بررسی رابطه‌ی سبک‌های دلبستگی و کمال‌گرایی پرداخت. نتایج نشان داد که سبک دلبستگی ایمن با کمال‌گرایی مثبت، همبستگی مثبت و با کمال‌گرایی منفي، همبستگی منفي دارد. سبک دلبستگی نا ایمن (اجتنابی، دوسوگرا) با کمال‌گرایی مثبت، همبستگی منفي و با کمال‌گرایی منفي، همبستگی مثبت داشتند. (1384)

تحقیقی به بررسی رابطه گرایي مثبت و منفي و مکانیسم‌های دفاعی پرداخت. نتایج نشان داد که گرایي مثبت با مکانیسم‌های دفاعی رشد یافته همبستگی مثبت و با مکانیسم‌های دفاعی نوروٹیک و رشد نیافته همبستگی منفي دارد. علی‌اده صحرائي (1386) در مطالعه‌ای به بررسی رابطه باورهای غیرمنطقی با کمال‌گرایی مثبت و منفي پرداخت. نتایج حاکی از همبستگی منفي و معنادار بین گرایي مثبت و نمره کل باورهای غیرمنطقی. از تنها پژوهش م شده در خارج از کشور در رابطه بین کمال‌گرایی و سبک‌های شناختی می‌از پژوهش برنز و فدوا (2005) نام برد. نتایج به دست آمده از پژوهش آنها نشان می‌دهد که افراد متمایل به کمال‌گرایی منفي‌گرایانه، متفکران ضعیفی بوده و روش‌های مقابله‌ای ناسازگارانه‌ای را مقابله با استرس بکار می‌گیرند. در مقابل کمال‌گرایان مثبت به شکل فعالانه به مبارزه با مشکلات پرداخته و وظیفه‌شناس می‌باشند، اما ممکن است این افراد، واکنش‌های خود را به شکل رفتاری و عاطفی نشان دهند و آن طور که انتظار می‌

افراد خلاق نبوده و تفکر آزادانه ندارند. بیشتر پژوهش‌های انجام شده در زمینه کمال‌گرایی به بررسی پیامدهای کمال‌گرایی، چگونگی کاهش آسیب‌های ناشی از آن و عوامل موثر در شکل‌گیری کمال‌گرایی پرداخته و به رابطه آن با سبک‌های شناختی توجه نکرده‌اند. به همین دلیل ضرورت بررسی رابطه کمال‌گرایی با سبک شناختی احساس می‌شود. بنابراین سؤال اصلی پژوهش حاضر این است که آیا می‌توان سبک‌های شناختی، گرای دانش

دبیرستانی را پیش‌بینی کرد. هدف پژوهش حاضر مطالعه رابطه بین کمال‌گرایی و سبک‌های شناختی است و برای تحقق این هدف یک فرضیه اصلی و هفت فرضیه فرعی مورد بررسی قرار خواهد گرفت.

فرضیه اصلی

بین کمال‌گرایی مثبت و منفی با سبک‌های شناختی دبیرستان دختر دبیرستانی رابطه وجود دارد.

فرضیه‌های جزئی

- 1 بین کمال‌گرایی مثبت و منفی با سبک شناختی عاطفی مقابله با مشکلات دانش دبیرستانی رابطه وجود دارد.
- 2 بین کمال‌گرایی مثبت و منفی با سبک شناختی رفتاری مقابله با مشکلات دانش دبیرستانی رابطه وجود دارد.
- 3 بین کمال‌گرایی مثبت و منفی با سبک شناختی تفکر طبقه‌بندی شده دانش‌آموزان دختر دبیرستانی رابطه وجود دارد.
- 4 بین کمال‌گرایی مثبت و منفی با سبک شناختی تفکر خرافاتی دانش‌آموزان دختر دبیرستانی رابطه

5 بین کمال‌گرایی مثبت و منفی با سبک شناختی تفکر اسرارآمیز دانش‌آموزان دختر دبیرستانی رابطه وجود دارد.

6 بین کمال‌گرایی مثبت و منفی با سبک شناختی بینی ساده‌لوحانه دانش دبیرستانی رابطه وجود دارد.

روش پژوهش

جامعه آماری این پژوهش کلیه دانش دبیرستان‌های عادی شهر کرج که در سال تحصیلی 1389 تا 1390 در پایه اول تا چهارم مشغول به تحصیل بودند، می‌باشد. حجم نمونه 330 نفر بود که به روش نمونه‌گیری خوشه‌ای تصادفی چند مرحله‌ای گردیدند. این پژوهش یک تحقیق بنیادی کاربردی از نوع همبستگی است. روش همبستگی، یک طرح تحقیقی غیرآزمایشی است که برخلاف طرح‌های آزمایشی، متغیرها به طور مشخص دستکاری یا کنترل شوند، بلکه متغیرها به همان شکل طبیعی خود توصیف می‌شوند. روش همبستگی هنگامی به کار می‌آید که بخواهید نیرومندی و جهت رابطه بین دو متغیر (معمولاً پیوسته) را توصیف کنید (پلنت، 2008 ترجمه 1389). برای تحلیل داده‌ها در بخش توصیفی از شاخص‌های مرکزی (میانگین) و شاخص‌های پراکندگی (انحراف استاندارد) و برای تحلیل فرضیه اصلی و فرضیه‌های فرعی از روش رگرسیون چند متغیره همزمان استفاده شد.

ابزار پژوهش

± **مقیاس تفکر سازنده**: مقیاس تفکر سازنده اپستین و می‌یر (1989) برای اندازه‌گیری سبک‌های شناختی، 30 گویه است. 25 گویه تفکر کلی سازنده را می‌سنجد و شش زیرمقیاس آن هر کدام شامل پنج گویه می‌باشد. گویه‌ها در مقیاس پنج درجه‌ای

لیکرت، سبک شناختی آزمودنی‌ها را از نمره یک تا پنج در یک زمینه تفکر کلی سازنده و شش زیر مقیاس آن می‌سنجد. حداقل نمره آزمودنی‌ها در هر یک از زیرمقیاس پنج و حداکثر بیست و پنج می‌باشد. در تفکر کلی سازنده حداقل نمره بیست و پنج و حداکثر صد و بیست و پنج می‌باشد. فهرست تفکر سازنده مقیاس ارزیابی‌کننده‌ای برای توانایی مقابله با مشکلات است که شامل یک مقیاس کلی و شش زیرمقیاس می‌شود. مقیاس تفکر کلی سازنده متشکل از تمامی شش مقیاس اصلی به استثنای خوش‌بینی لوحانه می‌باشد. زیرمقیاس مقابله عاطفی و رفتاری با مشکلات، تشکیل‌دهنده بدنه‌ی اصلی این آزمون بوده و به عنوان دو منبع اصلی مقابله مثبت با مشکلات محسوب می‌شود. ضرایب آلفای کرونباخ این پرسشنامه با توجه به زیرمقیاس‌های آن در یک نمونه 221 نفری (92 تا 129) (میدسترن¹ 1986)، مقابله عاطفی با مشکلات 0/88، مقابله رفتاری با مشکلات 0/76؛ تفکر خرافاتی 0/76، تفکر طبقه‌بندی شده 0/75، تفکر اسرارآمیز 0/85 (بینی 0/76)

2005). جهت تعیین پایایی پرسشنامه تفکر سازنده در پژوهش حاضر از روش آلفای کرونباخ استفاده گردید. ضریب آلفای به دست آمده روی $n=71$ برای تفکر کلی سازنده 0/64 به دست آمد که حاکی از پایایی متوسط بالای پرسشنامه مذکور می‌باشد. همچنین روایی صوری پرسشنامه تفکر سازنده از اساتید صاحب نظر در این زمینه تایید قرار گرفت.

2 **مقیاس کمال‌گرایی مثبت و منفی:** مقیاس کمال‌گرایی ترجیح شورت و همکاران (1995) برای اندازه‌گیری کمال‌گرایی مثبت و منفی مشتمل بر 40 گویه می‌باشد که 20 گویه آن کمال‌گرایی مثبت 20 گویه آن کمال‌گرایی منفی را ارزیابی می‌نماید. گویه‌ها در مقیاس پنج‌درجه‌ای لیکرت، کمال‌گرایی آزمودنی‌ها را از نمره یک تا پنج در دو زمینه مثبت و منفی می‌سنجد. حداقل نمره آزمودنی‌ها در هریک از مقیاس‌های آزمون 20 و حداکثر آن 100 خواهد بود. (1382) جهت تعیین پایایی¹ مقیاس در یک نمونه 212 نفری از دانشجویان از روش آلفای کرونباخ استفاده کرد. ضریب آلفا برای زیرمقیاس‌ها (کمال‌گرایی مثبت و منفی) به ترتیب 0/90 و 0/87 برای کل آزمودنی‌ها؛ 0/91 و 0/88 برای دانشجویان دختر و 0/89 و 0/86 برای دانشجویان پسر بود که نشان از همسانی درونی بالای مقیاس‌ها است. ضرایب همبستگی بین نمره‌های 90 آزمودنی‌ها در دو نوبت با فاصله چهار هفته برای کل آزمودنی‌ها $r = 0/86$ ؛ برای آزمودنی‌های دختر $r = 0/84$ و برای آزمودنی‌های پسر $r = 0/87$ محاسبه شد که نشانه ثبات بالای این مقیاس می‌باشد. روایی² مقیاس کمال‌گرایی مثبت و منفی از طریق محاسبه ضرایب همبستگی بین زیرمقیاس‌های این آزمون با زیرمقیاس‌های پرسشنامه سلامت عمومی (گلدبرگ، 1972) و مقیاس عزت‌نفس کوپر اسمیت (1967) تحلیل مولفه‌های اصلی آزمون بررسی شد. ضرایب و نتایج به دست آمده، روایی مقیاس پرسشنامه کمال‌گرایی مثبت و منفی ترجیح شورت و همکاران را تایید می‌کنند (بشارت، 1382). جهت تعیین پایایی پرسشنامه کمال‌گرایی مثبت و منفی در پژوهش حاضر

1. Reliability

2. Validity

از آلفای کرونباخ استفاده گردید. ضریب آلفای به دست آمده برای کمال‌گرایی مثبت 0/83 و کمال‌گرایی منفی 0/74 به دست آمد.

1. های توصیفی نمرات کمال‌گرایی و سبک‌های شناختی

میانگین		مقیاس‌ها	
10/364	77/045	330	گرایی مثبت
11/065	60/166	330	گرایی منفی
3/534	15/557	330	مقابله
3/528	18/106	330	مقابله
4/288	15/445	330	تفکر اسرارآمیز
3/637	15/781	330	
3/409	14/187	330	تفکر طبقه
3/606	19/133	330	بینی لوحانه
8/919	79/078	330	

نتایج جدول نشان می‌دهد که میانگین نمرات گرای مثبت در دانش بالاتر از میانگین گرای منفی است و میانگین نمرات بینی ساده لوحانه بالاترین میانگین سبک‌های شناختی و نمرات تفکر طبقه‌بندی شده پایین‌ترین میانگین را در بین دانش

2. خلاصه مدل رگرسیون، تحلیل واریانس و مشخصه های آماری
رسیون چند پیره

R ²	R	P	F	MS	df	SS	متغیر های پیش بین	متغیر ملاک
034 0/	186 0/	/003 0	/841 5	70/872	2	141/744	کمال گرایی	سبک
-	-	-	-	12/134	327	/662 3967	کمال گرایی منفی	ی عاطفی
216 0/	465 0/	0001 0/	/123 45	/098 443	2	886/196	کمال گرایی	سبک
-	-	-	-	9/82	327	/092 3211	کمال گرایی منفی	ی ی
099 0/	314 0/	0001 0/	/941 17	/078 189	2	378/155	کمال گرایی	سبک
-	-	-	-	10/539	327	/196 3446	کمال گرایی منفی	ی طبقه بندی
126 0/	355 0/	0001 0/	/502 23	/494 273	2	989/546	کمال گرایی	سبک
-	-	-	-	11/637	327	/302 3805	کمال گرایی منفی	ی تی
063 0/	250 0/	0001 0/	/926 10	/533 189	2	379/066	کمال گرایی	سبک
-	-	-	-	17/347	327	/453 5672	کمال گرایی منفی	ی آمیز
131 0/	362 0/	0001 0/	/621 24	/959 279	2	559/919	کمال گرایی	سبک
-	-	-	-	11/371	327	/214 3718	کمال گرایی منفی	ی خوش بینی
182 0/	426 0/	0001 0/	/344 36	/864 2379	2	/727 4759	کمال گرایی	سبک
-	-	-	-	65/481	327	/224 21412	کمال گرایی منفی	ی تفکر کلی

P	t	Beta	B	متغیر های پیش بین	متغیر ملاک
0/008	2/671	0/146	0/050	کمال گرایي	سبک شناختي عاطفی
0/014	2/466	0/135	0/043	کمال گرایي منفی	سبک شناختي رفتاری
0/0001	9/003	0/445	0/151	کمال گرایي	سبک شناختي طبقه بندی
0/0001	4/194	0/207	0/066	کمال گرایي منفی	سبک شناختي خرافاتی
0/0001	3/564	0/189	0/062	کمال گرایي	سبک شناختي آمیز
0/0001	4/302	0/228	0/070	کمال گرایي منفی	سبک شناختي بی‌نی
0/744	0/327	0/017	0/006	کمال گرایي	لوحانه
0/0001	6/831	0/356	0/117	کمال گرایي منفی	سبک شناختي تفکر کلی
0/0001	3/670	0/198	0/082	کمال گرایي	
0/018	2/385	0/129	0/050	کمال گرایي منفی	
0/0001	6/765	0/352	0/122	کمال گرایي	
0/341	0/954	0/050	0/016	کمال گرایي منفی	
0/146	1/456	0/073	0/063	کمال گرایي	
0/0001	8/519	0/430	0/346	کمال	

فرضیه اصلی: نتایج جدول نشان می‌دهد که مقدار F R^2 بیانگر آن است که تقریباً 18% از واریانس سبک شناختی براساس متغیرهای ملاک یعنی کمال گرایی تبیین . بنابراین مدل رگرسیون خطی معنادار است. جدول ضرایب رگرسیون نشان می‌دهد که کمال‌گرایی منفی (با رابطه منفی) می‌تواند تغییرات مربوط به های شناختی در دانش‌آموزان را پیش‌بینی کند و گرایی مثبت با توجه به آماره t نیست.

فرضیه فرعی 1: نتایج جدول نشان می‌دهد که مقدار F R^2 بیانگر آن است که تقریباً 3% از واریانس سبک شناختی عاطفی براساس متغیرهای ملاک یعنی کمال گرایی تبیین است. لذا مدل رگرسیون خطی معنادار است. جدول ضرایب رگرسیون نشان می‌دهد که کمال‌گرایی منفی (با رابطه منفی) و کمال‌گرایی مثبت (با رابطه) توانند تغییرات مربوط به سبک آموزان را پیش‌بینی کنند.

فرضیه فرعی 2: نتایج جدول نشان می‌دهد که مقدار F R^2 بیانگر آن است که تقریباً 22% از واریانس سبک شناختی رفتاری براساس متغیرهای ملاک یعنی کمال گرایی تبیین . یون خطی معنادار است. جدول ضرایب رگرسیون نشان می‌دهد که گرایی منفی (با رابطه منفی) و کمال‌گرایی مثبت (با رابطه مثبت) می‌توانند تغییرات مربوط به سبک شناختی رفتاری در دانش‌آموزان را پیش‌بینی کنند.

فرضیه فرعی 3: نتایج جدول نشان می‌دهد که مقدار F R^2 $(P < 0/0001)$

بیانگر آن است که تقریباً 10% از واریانس سبک شناختی طبقه بندی براساس متغیرهای ملاک یعنی کمال‌گرایی تبیین است. لذا مدل رگرسیون خطی معنادار است. جدول ضرایب رگرسیون نشان می‌دهد که گرایی مثبت و منفی (با رابطه منفی) می‌تواند تغییرات مربوط به سبک شناختی طبقه آموزان را پیش‌بینی کنند.

فرضیه فرعی 4: نتایج جدول نشان می‌دهد که مقدار F ($P < 0/0001$) R^2 بیانگر آن است که تقریباً 13% از واریانس سبک شناختی خرافاتی براساس متغیرهای ملاک یعنی کمال‌گرایی تبیین است. لذا مدل رگرسیون خطی معنادار است. جدول ضرایب رگرسیون نشان می‌دهد که گرایی منفی (با رابطه منفی) می‌تواند تغییرات مربوط به سبک پیش‌بینی کند و کمال‌گرایی مثبت با توجه به آماره t معنادار نیست.

فرضیه فرعی 5: نتایج F ($P < 0/0001$) R^2 دهد که بیانگر آن است که تقریباً 6% از واریانس سبک شناختی اسرارآمیز براساس متغیرهای ملاک یعنی کمال‌گرایی تبیین است. لذا مدل رگرسیون خطی معنادار است. جدول ضرایب رگرسیون نشان می‌دهد که گرایی مثبت و منفی (با رابطه منفی) می‌تواند تغییرات مربوط به سبک شناختی اسرارآمیز در دانش‌آموزان را پیش‌بینی کنند.

فرضیه فرعی 6: نتایج جدول نشان می‌دهد که F ($P < 0/0001$) R^2 بیانگر آن است که تقریباً 13% از واریانس سبک شناختی خوش‌بینی براساس متغیرهای ملاک یعنی کمال‌گرایی تبیین است. لذا مدل رگرسیون خطی معنادار است. جدول ضرایب رگرسیون نشان می‌دهد که گرایی مثبت (با رابطه مثبت) می‌تواند

تغییرات مربوط به سبک بینایی در
آموزان را پیش‌بینی کند و کمال‌گرایی منفی با
توجه به t معنادار نیست.

تحلیل داده ها

نتایج فرضیه اصلی با یافته‌های برنز و فدوا (2005) همخوانی دارد. کمال‌گرایان منفی اندازه‌شان به زندگی منفی بوده و در عین حال از افکار خرافی یا فرم‌های دیگر تفکر جادویی برای توجیه کردن محیط اطراف خود یا کنترل آن‌ها استفاده می‌کنند. گرایان مثبت به طور قابل توجهی با تفکر سازنده در ارتباط نیستند. در تبیین توان گفت که کمال‌گرایان مثبت به واسطه عوامل تقویت‌کننده مثبت مثل عزت نفس ارتقا یافته و رضایت از خود، تحریک می‌شود و احتمالاً این خصایص در دختران جامعه ما به خاطر گرایش‌ها به داشتن فرزند پسر و به آنها دادن به پرورش نمی‌یابد.

نتایج فرضیه اول با تحقیقات قبلی (استوبر 2006؛ فلت، بسر، هویت و دوی، 2007؛ مارتیننت و فراند، 2007؛ هریس، پیر 2008؛ به نقل از بشارت، 1387) مبنی بر اینکه کمال‌گرایی مثبت با شاخص‌های سازگاری و عواطف مثبت، تقویت می‌شود هماهنگ است و همچنین، پژوهش‌ها (1978) مبنی بر اینکه کمال‌گرایان مثبت‌گرا دشوار و طاقت‌فرسای خود لذت می‌گیرند. نتایج این پژوهش با یافته‌های برنز و فدوا (2005) رابطه کمال‌گرایی منفی با سبک شناختی عاطفی همخوانی دارد اما در بعد رابطه کمال‌گرایی مثبت ناهمخوان است. در تبیین می‌توان گفت که احتمالاً این یافته‌ها منسجم که همراه با احساس مسئولیت‌پذیری متقابل است، زمینه مساعدی برای

بدست آوردن ویژگی‌های مثبت می‌رابطه دل‌بستگی به شکل پیوند عاطفی نزدیک هم‌جذب‌های منفی و هم‌جذب‌های مثبت کمال‌گرایی را پیش‌بینی می‌کند. این بدان معنی است که با افزایش سطح دل‌بستگی ایمن، کمال‌گرایی مثبت افزایش یابد و با افزایش سطح دل‌بستگی نایمن، گرایی منفی افزایش می‌یابد (رایس و میرزاده، 2000).

3 نتایج فرضیه دوم با یافته‌های برنز و فدوا (2005) همخوانی دارد. و همچنین با تحقیقات (هاماچک، 1978 - 1995) 2000 (2001 به نقل از بشارت، 1387) مبنی بر اینکه کمال‌گرایان مثبت خود را به وضع معیارهای دقیق برای عمل‌کرد و تلاش‌های کمال‌گرایانه وادار می‌سازند، هماهنگ است و کمال‌گرایان منفی بالعکس هستند.

4 نتایج فرضیه سوم با یافته‌های برنز و فدوا (2005) ناهمخوان است. در تبیین این یافته باید گفت که احتمالاً ممکن است شرایط زندگی دانش‌وری باشد که در آن از نرمش و انعطاف‌پذیری بیش از سرسختی بهره‌مند باشند و این روش در اکثر شرایط و موقعیت‌ها، روشی بسیار کارساز و کننده در هدایت زندگی فردی و خانوادگی و محسوب شده و در نتیجه به طور طبیعی این الگوهای

دیگر می‌توان از تاثیر شیوه‌های فرزندپروری و رواج پدیده فرزندسالاری در خانواده نام برد که انعطاف والدین را با دانش‌آموزان بیشتر نموده و پشتوانه‌ای دل‌سوزانه برای مواجهه با استرس‌های زندگی را برای آنها فراهم می‌نماید و از منظر دیگر می‌توان به تفاوت‌های فرهنگی و مذهبی جوامع

5 نتایج فرضیه چهارم با یافته‌های برنز و (2005) ناهمخوان می‌باشد. میزان پائین افکار خرافاتی در کمال‌گرایان منفی احتمالاً به دلیل است که آنها می‌توانند از خودشان در مقابل تهدید محافظت کنند. رفتار کمال‌گرایان مثبت در این زمینه معنادار نبود. با مقایسه کمال‌گرایان مثبت و منفی، درجه افکار خرافاتی در کمال‌گرایان مثبت بیشتر بوده و احتمال این که آنها از این افکار برای رسیدن به موفقیت استفاده کنند زیاد است از جهتی دیگر می‌توان این گونه تبیین نمود که ممکن افکار ناآگاهانه و

نا سازگارانه خود، آگاهی نداشته و یا اینکه تمایل به پذیرش وجود این افکار را نداشته باشند. از دیگر عوامل تاثیرگذار می‌فرهنگی و عوامل مربوط به رشد را نام برد. به دلیل اینکه دانش‌آموزان این دوره‌ی سنی در دوران نوجوانی بسر می‌آیند گرایش‌ها در آنها بیشتر است. نهایتاً می‌توان به تفاوت‌های جنسی، ویژگی‌های شخصیتی سوالات اشاره کرد.

6 نتایج فرضیه پنجم با یافته‌های برنز و فدوا (2005) در بعد رابطه کمال‌گرایی مثبت با سبک شناختی اسرارآمیز همخوان و در بعد رابطه گرایی منفی ناهمخوان است. در تبیین این پژوهش می‌توان گفت که اگرچه کمال‌گرایان منفی به ایده‌ها فکر نمی‌کنند، اما به تفکر اسرارآمیز هم روی نمی‌آورند. علت گرایش پائین دانش به سمت افکار اسرارآمیز می‌باشد

آموزان باشد مبنی بر اینکه اگر به این روش فکری بیش از حد وابسته باشند، با این خطر مواجه می‌شوند که از قابلیت‌های منطقی خود برای حل مشکلات استفاده نکنند و یا چون این اعتقادات غیرواقعی بوده و به آسانی به واسطه مدارک و اسناد عینی قابل اثبات نیست و یا شاید

دلیل آن این باشد که این افراد در واقع
 دهند کامل باشند بلکه می‌خواهند کامل
 نمایانده شوند.

7 نتایج فرضیه ششم با یافته‌های برنز و فدوا
 (2005) همخوان می‌باشد. تفسیر یافته‌های این فرضیه
 میزان بالای خوش‌بینی ساده‌لوحانه که شدیدترین فرم
 تفکر مثبت است را در کمال‌گرایان مثبت نشان
 می‌دهد. کمال‌گرایان م بین ساده لوح برخلاف
 بین واقع‌بین (که یک ویژگی روش‌های رفتاری
 مقابله با مشکلات است)، بیش از حد معمول مثبت
 بین هستند (اپستین، 1994). میزان خوش‌بینی
 گرایان منفی معنادار نبود.

نتیجه‌گیری

برگزیدن اهداف واقعی و عالی در دوران تحصیل و
 بعد از آن، می‌تواند از بروز بسیاری تعارض‌ها و
 بیماری‌های روانی در افراد جلوگیری کند. اما
 کمال‌گرایی در بعد منفی آن نه تنها باعث پیشرفت
 و تعالی نمی‌شود بلکه از عوامل زمینه‌ساز آسیب
 روانی و اضطراب‌های مکرر به شمار می‌رود. نتایج
 این پژوهش نشان داد که کمال‌گرایان منفی، از
 جمله متفکران ضعیف از نظر تفکر سازنده بوده و
 از نظر مقابله عاطفی و رفتاری با مشکلات عملکرد
 ضعیفی داشته و به جای این که فعالانه به حل
 مشکلات بپردازد، تمایل به اجتناب از مشکلاتشان را
 نتایج پژوهش در زمینه کمال‌گرایی مثبت
 نشانگر این بود که کمال‌گرایی مثبت، سازگارانه و
 تقویت‌کننده (تشویق‌کننده) می‌باشد. اگرچه
 کمال‌گرایی مثبت به طور قابل توجهی با تفکر
 سازنده در ارتباط نیست اما نمی‌دهنده
 تفکر ضعیف باشد. کمال‌گرایی مثبت رابطه‌ی بسیار
 تنگاتنگ با رفتارهای مقابله با مشکلات از نظر
 رفتاری و عاطفی، به خصوص رفتاری را نشان می‌دهد.

این موضوع نشان‌دهنده‌ی این است که کمال‌گرایان مثبت می

مرحله برای تشویق شدن در حل و فصل فعالانه‌ی مشکلات (مقابله‌ی رفتاری) و منحرف کردن توجه خود از آنها و توجه به روش‌های سالم از نظر عاطفی (مقابله‌ی عاطفی) به خود کمک کنند تا ظرفیت تحمل بالاتری را به دست آورده و موثرتر عمل کنند و با این روش، دیگر به روی مشکلات یا بدشانسی‌های خود متمرکز نمی‌شوند. کمال‌گرایی مثبت رابطه‌ی مثبت تذگاتنگی را با خوش‌بینی ساده‌لوحانه دارد که یافته‌های آن با فرضیه‌ی تجانس لذت‌گرایی در یک راستا قرار دارند، مبنی بر این که زمانی که افراد در حالات روانی مناسبی قرار دارند، می‌توانند به روی عمل کرد خود تمرکز داشته و اطلاعات به دست آمده به آنها در تغییر حالات روانی کمک خواهد نمود (برنز و فدوا، 2005). بین کمال‌رایان مثبت و منفی در زمینه‌ی تفکر اسرارآمیز و طبقه‌بندی شده تفاوت چندانی وجود ندارد که نشان‌دهنده‌ی عدم استفاده‌ی آنها از

پدیده‌های نامتعارف و تفکر دو قطبی می‌در زمینه‌ی تفکر خرافاتی بین کمال‌گرایان مثبت و منفی تفاوت فاحشی وجود دارد که نشان‌دهنده‌ی عدم تمایل کمال‌گرایان منفی به بازی‌های ذهنی برای کاهش تاثیرات منفی حاصل از ناامیدی می‌باشد.

مجموع کمال‌گرایان منفی ناسازگاری‌هایی در روش‌های مقابله با مشکلات خود دارند، در عوض کمال‌گرایان مثبت به شیوه‌ای مناسب با مشکلات خود رویارویی می‌کنند و خوش‌بین و وظیفه‌شناس و به طور کلی سعادتمندتر از دیگران هستند. این تفاوت را این گونه می‌توان تفسیر کرد، که احتمالاً شرایط (اجتماعی، فرهنگی، آموزشی، خانوادگی، مذهبی و شناختی) می‌تواند از علل نتایج کسب شده، محسوب گردد. علت دیگری که می‌توان احتمالاً به تاثیرگذار دانست، نوع نگرش معلمان و

والدین به تحصیل و اهداف تحصیلی می‌باشد. ممکن است معلمان این دانش‌آموزان بیشتر در مدارس دخترانه بر کسب نمره‌ی بهتر و برتری نسبت به دیگران، تاکید داشته باشند و والدین آنان به برتری و بالاتر بودن از دیگران و راهیابی به ه و استقلال کاری و مالی در آینده، تاکید داشته باشند. این موارد می‌تواند بر انتخاب سبک شناختی دختران تاثیر بگذارد و آنها را به طرف کمال‌گرایی مثبت یا منفی سوق دهد. با عنایت به موارد ذکر شده، شایسته است اولیای مدرسه و والدین به برگزیدن اهداف واقعی و متناسب با استعدادهای دانش‌آموزان کمک کنند. انتخاب معیارهای دست نیافتنی و غیرواقعی، به خودارز شیابی انتقادی و نهایتاً به کمال‌گرایی منفی منجر شده و فرد بیشتر بر روی شکست‌ها و ها در عملکرد خود متمرکز می‌شود و در نهایت به خود شکوفایی دست نخواهد یافت. جامعه آماری وهش (دانش‌آموزان دختر)، نوع پژوهش (همبستگی) و کمبود پژوهش‌های پیشین، محدودیت‌هایی را در زمینه تعمیم ایجاد می‌کند که باید در نظر گرفته شوند. به علاوه مشکلات احتمالی مربوط به روایی ابزار مورد استفاده در این پژوهش را نباید از نظر دور داشت. با توجه به پژوهش پیشنهاد می‌شود که پژوهش‌های آینده، در مناطق جغرافیایی دیگر انجام پذیرد و رابطه کمال‌گرایی و سبک‌های شناختی در پسران این مقطع سنی مورد بررسی قرار گیرد.

فارسی

. (1379). بررسی رابطه بین سبک یادگیری (وابسته به زمینه و ناوابسته به زمینه) و توانایی حل مسئله دانش‌آموزان سال سوم راهنمایی شهر اردبیل

- ، تهران، دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی دانشگاه علامه طباطبائی.
- های یادگیری شناختی. (چاپ اول)، تهر . (1386).
- . . (1382). قابلیت اعتماد (پایایی) و اعتبار (روایی) مقیاس کمال‌گرایی مثبت و منفی. مجله علوم روان 8 346 359
- . . (1384). بررسی رابطه گرای مثبت و منفی و مکانیسم‌های دفاعی. پژوهش‌های روان 1 2 7 21
- . . (1387). گرای و سبک‌های مقابله با تنیدگی. فصلنامه روان‌شناسان ایرانی. 17 7 47
- . لو، م و میرزمنانی، م. (1386). رابطه سبک‌های دلبستگی و کمال‌گرایی. دو ماهنامه 25، سال چهاردهم. 11 48
- . . (2007). *Spss*. ترجمه‌ی علیرضا (1389).
- جمشیدی، ب. رزمی، م. ر. حقیقت، ش و سامانی، س. (1387). رابطه انسجام و انعطاف‌پذیری خانواده با گرای. مجله روان ایران 2، سال چهاردهم. 199 241
- زاده صحرائی، ا. ه. (1388). گرای، سلامت یا بیدماری. (چاپ اول). تهران:
- رضایی، ا. (1378). مقایسه سبک‌های یادگیری (وابسته به زمینیه و ناوابسته به زمینیه) دانش‌جویمان گروه‌های علوم انسانی و ریاضی مدارس و های شهر تهران، پایان تهران، دانشکده روان تربیتی دانشگاه علامه طباطبائی .
- سیف، ع. . (1380). یادگیری و آموزش، ویرایش پنجم، تهران،

- . (1990). شناسی کمال: الگوهای شخصیت ، ترجمه‌ی گیتی خوشدل. (1388). نشر پیکان. تهران. چاپ شانزدهم.
- زاده صحرائی، ا. ه. (1386). رابطه کارآیی خانواده، باورهای غیرمنطقی و عزت نفس با گرایی مثبت و منفی در دانش . پایان‌نامه تحصیلی کارشناسی ارشد تربیتی و روان‌شناسی، دانشگاه الزهراء. کدیور، پ. عبدالله‌پور، م. آ و عبداللہی، م ج. (1384). بررسی رابطه بین سبک‌های شناختی و راهبردهای شناختی و فراشناختی با پیشرفت تحصیلی، فصلنامه پژوهش‌های روان . 34 ی ه 44 .30
- هرمزی‌نژاد، م؛ شهنی‌ییلاق، م و نجاریان، ب. (1379). رابطه ساده و چندگانه متغیرهای عزت نفس، اضطراب گرایی با ابراز وجود دانشجویان شهید چمران اهواز. مجله‌ی علوم تربیتی و ، سال هفتم، شماره 3 4 50 .29

گلیسی

- Burns, L. R & Fedewa, B. A (2005), cognitive styles: link with perfectionistic thinking, grand valleg state university, Allendale, MI, 49401, united states, published by Elseirer.
- Epstein, S. (1994). Manual for the constructive thinking inventory. Unpublished manuscript, university of Massachusetts at Amherst.
- Epstein, S., & Meier, P. (1989). Constructive thinking : a broad coping variable with specific components. Journal of personality and social psychology, 57, 332-350.
- Frost, R. O. & Henderson, J. (1991). Perfectionism and reactions to athletic competition. Journal of sport and exercise, 13, 323-335.
- Hamachek, D. E. (1978). Psychodynamics of normal and neurotic perfectionism. Psychology: Journal of human behaviors, 15, 27-32.
- O'Brien, T. P. (1999), Relationships among selected characteristics of college students and cognitive style preferences, College Student journal, 25(1) 492-500.
- Ram, A. (2005). The relationship of positive and negative perfectionism to Academic Achievement, Achievement Motivation, and well-being in tertiary students. Thesis

- submitted in partial fulfillment of the requirements for the degree of Master of Arts in psychology, Department of psychology, university of Canterbury.
- Rice, K. G., & Mirzadeh, S. A. (2000). Perfectionism, attachment, and adjustment. *Journal of counseling psychology*, 47, 238-250.
- Riding, R & I. Cheema. (1991). Cognitive styles: an overview and intergration, *Educational Psychology: An International journal of Experimental Educational Psychology*, 11 (3-4), 193-215.
- Terry-short, L. A. Owens, R. G., salde. P. D., & Dewey, M. E. (1995). Positive and negative perfectionism. *Personality and individual differences*, 18, 663-668.